

ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕನ್ನಡಪರ ಚಿಂತನೆಗಳು

ಡಾ. ಜಿ. ರವಿ, ಕನ್ನಡ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರ
ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪೀಠಿಕೆ

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅತ್ಯುಚ್ಛ ಸಿದ್ಧಿ-ಸಾಧನೆಗಳ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಕುವೆಂಪು ಅವರು 1955ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದಂಥವರು. “ಪೆಸರಾಸೆ! ಅದೊಂದು ನಾಗರಿಕರ್ಮ ಮೀಸಲಾಗಿರ್ಪ ಮನೋಜಾಡ್ಯಂ ಕಣಾ” ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿ, ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ‘ಶನಿ’ ಎಂದೇ ಕರೆದು, ಅದನ್ನು ದೂರವಿರಿಸುವ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಮೆರೆದರೂ, ನಾಡಿನ ಅತ್ಯುಚ್ಛ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳೆಲ್ಲ ತಮ್ಮನ್ನು ಅರಸಿಕೊಂಡು ಬರುವಂಥ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾಣಿಕೆಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡ ನಾಡು-ನುಡಿಗಳನ್ನು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿಸಿದವರು. ದೇಶ-ವಿದೇಶಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟೊರೇಟ್ ಪದವಿಗಳಿಂದ ಪುರಸ್ಕೃತರಾದಂಥವರು. ‘ಸರ್ವೋದಯ’, ‘ಸಮನ್ವಯ’ ಮತ್ತು ‘ಪೂರ್ಣದೃಷ್ಟಿ’ಗಳ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿರುವಂಥ ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ಮಲೆನಾಡಿನ ಜನಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರದ ಅದ್ಭುತ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡುವ ಕಾನೂರು ಹೆಗ್ಗಡಿತಿ ಮತ್ತು ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮಲೆನಾಡಿನ ಚಿತ್ರಗಳಂಥ ಶಬ್ದಚಿತ್ರಗಳು, ನೂತನ ಜೀವನದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಮೆರೆಯುವ ಶೃಶಾನ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ಬೆರಳ್-ಗೆ-ಕೊರಳ್, ಶೂದ್ರ ತಪಸ್ವಿ, ಜಲಗಾರ, ಯಮನ ಸೋಲು ಮೊದಲಾದ ನಾಟಕಗಳು, ಧುು ಕನ್ನಡ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾಣಿಕೆಗಳಾಗಿರುವ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ನನ್ನ ದೇವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು, ಸೃಜನಶೀಲ ಅನುವಾದ ಮತ್ತು ಅಳವಡಿಕೆಗಳ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಮೆರೆದ ಬಿರುಗಾಳಿ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಾಕ್ಷಿಯಂಥ ನಾಟಕಗಳು, ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯಂಥ ಖಂಡಕಾವ್ಯ ಹಾಗೂ ‘ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಕಿಂದರಿಜೋಗಿ’ಯಂಥ ನೀಳ್ವನ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರಂಥ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ನೆನಪಿನ ದೋಣಿಯಂಥ ಆತ್ಮಕಥೆ, ಕವಿ-ಕಾವ್ಯ ವಿವೇಚನೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಮೆರೆಯುವ ಹಾಗೂ ದರ್ಶನ ಮೀಮಾಂಸೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿರುವ ಕಾವ್ಯ ವಿಹಾರ, ತಪೋನಂದನ ಮತ್ತು ದ್ರೌಪದಿಯ ಶ್ರೀಮುಡಿದಂಥ ಹಾಗೂ ರಸೋ ವೈ ಸಃದಂಥ ವಿಮರ್ಶಾಗ್ರಂಥಗಳು, ನನ್ನ ಗೋಪಾಲ ಮತ್ತು ಮೋಡಣ್ಣನ ತಮ್ಮದಂಥ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ, ನಿರಂಕುಶ ಮತಿಗಳಾಗಿ ಎಂಬ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಸಂದೇಶದಿಂದ ಮೊದಲಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಕಾಣಿಕೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದ ಮನುಜಮತ-ವಿಶ್ವಪಥದಂಥ ಜೀವನ ದರ್ಶನ, ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಜಡತೆಯಿಂದ ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಡಿಂಡಿಮ - ಇವುಗಳಿಂದ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಪರಿಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದವರು ಅವರು. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಯ ಉನ್ನತ ಶಿಖರಗಳನ್ನು ಏರಿ ನಿಂತವರು. ಸಮಕಾಲೀನ ಹಿರಿಯ ಕವಿಗಳಾದ ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರಿಂದಲೇ ‘ಜಗದ ಕವಿ, ಯುಗದ ಕವಿ’ ಎಂದು ಕೀರ್ತಿತರಾದವರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನೇ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಂಪನಂತೆ, ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಹರ-ಕುಮಾರವ್ಯಾಸರಂತೆ, ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡದ ಕೀರ್ತಿ ಶಿಖರದ ಪ್ರತೀಕವೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ; ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯಯುಗದ ಪ್ರವರ್ತಕರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಲದ ಬದಲಾವಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಮನುಷ್ಯನಿಂದ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಲೋಚನೆಗಳು ಸಂಭವಿಸುವ ಹೊಸ ಹೊಸ ಪ್ರಭಾವಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಅಗಾಧ ಪ್ರಭಾವ ಬಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ನಡುವೆಯು ಮಾನವೀಯತೆಗೆ ಹಾಯಿಸುವ ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹರಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕತ್ತಲನ್ನು ಬೆಳಕಿನತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಸಾಧಕರು ಸದಾ ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೆ, ಬೆಳಗುತ್ತಲೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಮಾಹಾನ್ ಪರಂಪರೆ ಬುದ್ಧನಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ 20ನೇ ಶತಮಾನದ ಕುವೆಂಪುವರೆಗೂ ಸದಾ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ಮಲೆನಾಡೆಂದರೆ ಕರ್ಣಮಂಡಲಗಳಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ಹೆಸರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ವೈಭವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕವಿ 'ಬೆಳೆದದ್ದು ಕನ್ನಡ ಮಣ್ಣಲ್ಲೆಯಾದರು, ಸಾಹಿತ್ಯದ ರುಚಿ ಕಂಡದ್ದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ" "ಬಿಗಿನರ್ಸ್ ಮ್ಯೂಸ್"(1922) ಕುವೆಂಪುರವರು ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಚೊಚ್ಚಲ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವನ ಸಂಕಲನ. ಆಗ ಅವರು ಹಾರ್ಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಾಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗತಾನೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಧಾವಿಸಿದ ಐರಿಷ್ ಕವಿ 'ಜೇಮ್ಸ್ ಕಸಿನ್ಸ್' ರವರಿಗೆ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಕವನಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಪಕ್ವತೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಅವರು, 'ರವೀಂದ್ರರು ತಮ್ಮ ತಾಯಿ ನುಡಿಯಾದ ಬಂಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದರು; ನೀನು ಕೂಡ ನಿನ್ನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಬರಿ, ಆಗ ಉತ್ತಮ ಕವಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ.

ಬಹುಶಃ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನವೀಕರಣಗೊಂಡದ್ದು ಇದೆ ಪ್ರಸಂಗದಿಂದ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕೇಸಿನ್ಸ್ ರವರ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆದ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ 'ಏಪ್ರಿಲ್' ಎಂಬ ಆಂಗ್ಲ ಕವನವನ್ನು 'ಚೈತ್ರ-ವೈಶಾಖ' ಎಂದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಕನ್ನಡದ ಕವಿಯ ಕವಿವಾಣಿ ತಾಯಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ, ಕನ್ನಡದೊಂದು ಕುಡಿ ನವಸಾಹಿತ್ಯದ ಯಕ್ಷಲೋಕವನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಹೊರಟಿತು.

ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಯೆತ್ತು ನಿನ್ನ ಕೈ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ!

ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಕೊರಳೆತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಪಾಂಚಜನ್ಯ ಮೂಡುತ್ತದೆ!

ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಕಿರು ಬೆರಳೆತ್ತಿದರೂ ಸಾಕು, ಇಂದು ಅದೆ ಗೋವಾರ್ಧನ ಗಿರಿಧಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ!

ಕುವೆಂಪುರವರ ಬದುಕಿನಾದ್ಯಂತ ಕಾಡಿದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಭಾಗಗಳೆಂದರೆ ಮೊದಲಿನದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ. ಎರಡನೆಯದು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಭಯಾನಕ ಸ್ವರೂಪಗಳಾದ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಮತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತರತಮ ಮನಸ್ಥಿತಿ. ಕವಿಯು ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾಯ್ನುಡಿಯ ಉನ್ನತೀಕರಣದ ರಮ್ಯಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇ ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ವಿರಚಿತ 'ನೇಗಿಲಯೋಗಿ' ಕವಿತೆ ನಾಡು-ನುಡಿಯ, ನೆಲದ-ಜಲದ, ಜನ- ಸಮುದಾಯದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಆದರ್ಶದ ಬದುಕಿನೊಡನೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. "ಹುಟ್ಟುವ ಪ್ರತಿ ಮಗುವು ವಿಶ್ವಮಾನವನೇ! ಆ ನಂತರ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಜಾತಿ, ಮತದ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿಂದ ಬಂಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಬಾರದು. ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜಾತಿಯಿಂದ ಮುಖ್ಯನಾಗಬಾರದು, ನೈತಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದ ಮುಖ್ಯನಾಗಬೇಕು." ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು.

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರು ಸ್ಥಾನ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲೇ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೇ! ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲ ಎಂಬ ಉದಾತ್ತ ನಿಲುವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಕುವೆಂಪುರವರು ಪ್ರಥಮ ವಿಶ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ "ನೀವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದವರಿಗೆ ಎಡೆ-ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಮತ್ಯಾವ ಭಾಗವೂ ಕನ್ನಡದ ಕೈ ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಕನ್ನಡಿಗರು ಕೈ ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಮುದ್ರವೇ ಗತಿ" ಎಂದು ಕರೆನೀಡಿದ್ದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಜಯ್ ಭಾರತ ಜನನಿಯ ತನುಜಾತೆ

ಜಯ ಹೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತೆ.

1924 ರಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಈ ಗೀತೆಯನ್ನು ಕುವೆಂಪುರವರು ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ, ನಾಡಗೀತೆ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣ ಮತ್ತು ತ್ರಿಭಾಷಾ ಚಳುವಳಿಗೆ ಈ ಗೀತೆ ಮುಂದೆ ಮುನ್ನಡಿಯಾಯಿತು. ಇದನ್ನು 2004 ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯದ ನಾಡಗೀತೆಯನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು. ಭಾರತವನ್ನು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಇವರು ಎಲ್ಲ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅವು ಒಂದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಬಿಟ್ಟಿರಲಾರದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರು. ಅದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ, ಭಾರತ ಜನನಿಯ ಮಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತೆ ಎಂದು ಸಮಾನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬೀರಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ನುಡಿ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ನೇರವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರೇ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಕನ್ನಡದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಟ್ಯಾಂಕಿನಂತೆ ಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತೇನೆ; ನೀವು ದಾರಿಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೋ ಸರಿ, ಇಲ್ಲವೋ ಅಪ್ಪಚ್ಚಿಯಾಗುತ್ತೀರಿ!. ಇದೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 'ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪದ್ಯ ಬರೆದು ಇಡೀ ಮೈಸೂರಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದಷ್ಟು ಉಗಿದಿದ್ದರು. ನೃಪತುಂಗನೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪಂಪನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ರನ್ನ ಜನ್ಮ ನಾಗವರ್ಮ ರಾಘವಾಂಕ ಹರಿಹರ ಬಸವೇಶ್ವರ ನಾರಾಣಪ್ಪ ಸರ್ವಜ್ಞ ಷಡಕ್ಷರ ಸರಸ್ವತಿಯೇ ರಚಿಸಿದೊಂದು ನಿತ್ಯಸಚಿವ ಮಂಡಲ ತನಗೆ ರುಚಿರ ಕುಂಡಲ! ಇಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿಯಿಂದ ರಚಿತವಾದ ನಿತ್ಯಸಚಿವ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಲಹಗಳಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಜಾತಿಯತೆಯಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕೊರತೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ! ಎನ್ನುವ ಅನಂತವಾದ ದುಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಕವಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯರಚನೆಗೆ ತೊಡಗಿ ಕನ್ನಡದ ಮೇರು ಸಾಹಿತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದದ್ದು ಏಕಮುಖ ಕ್ರಿಯೆ ಅಲ್ಲ. ತಾವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ ಯಮಳ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆದದ್ದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದ ಸೋಜಿಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಅವರಂತೂ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ, ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ, ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ, ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಗೊಮ್ಮಟನಾಗಿ ಬೆಳೆದರು. ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೌರವದ ಸ್ಥಾನಗಳಿಸಿತು. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ, ಕುವೆಂಪು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಭವ್ಯ ಭವನದ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳಾಗಿ, ಅನಂತರ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪ್ರಸಾರಾಂಗದ ಪ್ರಕಟಣ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಬರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಅಲ್ಲ, ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಮಾನವಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಅಕ್ಷರಶಃ ಸಾವಿರಾರು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಕಾರಣರಾದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಕುವೆಂಪು ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಅವರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೇಮವನ್ನು -“ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಕೈ ಎತ್ತು ನಿನ್ನ ಕೈ ಕಲ್ಪವಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಅವರು ಘೋಷಿಸಿದುದನ್ನು-ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸ್ಥಾನ ಎಂಬ ನಿಚ್ಚಳವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತಳೆದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಆ ನಿಲುವನ್ನು ಎಂದೂ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಬದಲಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ - ಈ ಭಾಷೆಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳೇನು, ಅವುಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ಅಂತರ ಪ್ರಾಂತೀಯ ವ್ಯವಹಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದ ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯವಾದ ಸಂಯುಕ್ತ ಭಾಷೆಗೆ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದ ಭಾಷೆಗೆ ಅಥವಾ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಐಚ್ಛಿಕ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ದೇಶಭಾಷೆಗಳೇ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯ ಶಿಕ್ಷಣವೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೇಶಭಾಷಾಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಗಬೇಕು. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಸ್ಥಾನಮಾನ ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲೇ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೇ, ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲ...ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾನು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿರಲಿ. ಮಾತೃಭಾಷೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಗೌರವವೂ ಅದಕ್ಕೆ ದೊರೆಯಲಿ ಎಂಬುದಷ್ಟೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಕುವೆಂಪು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ದ್ವೇಷಿಯಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿದ್ದಷ್ಟು ಆಳವೂ ವಿಶಾಲವೂ ಆದ ಓದನ್ನು ನಡೆಸಿದವರು ಅತಿ ವಿರಳ, ಇಲ್ಲವೆಂದರೂ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅವರೇ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: ನಾನೇನೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ದ್ವೇಷಿಯಲ್ಲ....ಪರಮಾರಾಧಕ. ಕನ್ನಡದ ಹತ್ತುಪಟ್ಟು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿತವನಾದರೆ ಅವನಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರ.....

ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯೇನಿದ್ದರೂ, ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಲಕ್ಷಾಂತರ, ಕೋಟ್ಯಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರುವುದಕ್ಕೆ, ಸಹಸ್ರಾರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿಯಲಾರದೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆಂದರಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮುರುಟಿಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಅವರು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಎಂಥ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಬೇಕು, ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು ಆಳವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೆಡೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ: ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಲವರು ಕಲಿಯುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲ; ಕೆಲವರು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಭಾಷೆ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಮಟ್ಟವೆಂದರೆ ಅದನ್ನೋದಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಿಸುವುದಾಗಲಿ, ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ, ಬರೆಯುವುದಾಗಲಿ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಈ ನೀರು ನೀರು ಸಮಾರಾಧನೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಆಯ್ದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗಟ್ಟಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಪುಷ್ಟಿಯೊದಗುವಂತೆ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗಳ ಸ್ಥಾನ ನಿರ್ಣಯವಾಗಬೇಕು; ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಬೇಕು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಡಾ. ಸಿ.ನಾಗಭೂಷಣ - ಕುವೆಂಪು ದರ್ಶನ ಸಂದರ್ಶನ
2. ಪ್ರಧಾನ ಗುರುದತ್ತ - ಕುವೆಂಪು ಸಂಚಯ
3. ಸುಜನಾ - ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಕುವೆಂಪು
4. ಗಂಗೋತ್ರಿ, ಕುವೆಂಪು ಅಭಿನಂದನ ಗ್ರಂಥ, ಕುವೆಂಪು ಅಭಿನಂದನ ಸಮಿತಿ ಅವರ ಪರವಾಗಿ

